המושבה שלאחר המלחמה והפוליטיקה של הדה־קולוניזציה

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

מושבת כתר נפרדת

יישובי המצרים (Straits Settlements), שאת חוקתם כמושבת כתר תיאר פרק I של חלק B, לא שרדו את מלחמת העולם השנייה. כשחזר השלטון האזרחי לאחר הכיבוש היפני ותקופת הממשל הצבאי הבריטי, הנבחנים בפרק I של חלק זה, ארגנה לונדון מחדש את נכסיה באזור. ב־1 באפריל 1946 פורקו יישובי המצרים. סינגפור הפכה למושבת כתר בפני עצמה, עם ממשל אזרחי שבראשו עמד מושל, והופרדה ממלאיה שבחצי האי.[1]

ההפרדה שיקפה את סדרי העדיפויות הבריטיים בחצי האי, שבו ארגנה לונדון מחדש את המדינות המלאיות, ואת מעמדה המיוחד של סינגפור כבסיס ימי וכנמל חופשי. עבור סוחרי סינגפור, התוצאה המיידית הייתה גבול מנהלי בין הנמל לבין העורף שסיפק לו בדיל וגומי, אף שהסחר, המטבע והבנקאות נותרו משולבים. המושבה והשטחים המלאיים המשיכו לחלוק מטבע שהנפיקה מועצת מטבע משותפת, כפי שיראו הסעיפים הבאים.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

הכלכלה שלאחר המלחמה התאוששה באופן לא אחיד. שביתות ב־1947 גרמו להשבתות נרחבות בתחבורה הציבורית ובשירותים אחרים, ואילו הכלכלה החלה להתאושש בסוף אותה שנה בזכות הביקוש לבדיל ולגומי.[2] פרק IV של חלק B הראה עד כמה הייתה שגשוגו של הנמל תלוי בשתי הסחורות האלה. התלות נמשכה גם אחרי המלחמה, והיא מסבירה מדוע כל תוכנית פוליטית לסינגפור בשני העשורים הבאים נדרשה לתת מענה לשאלת הגישה לעורף המלאי.

הבחירות הראשונות ומצב החירום

השינוי הפוליטי החל לאט. ה־Legislative Council Election Ordinance מ־1946 קבע את הבחירות הראשונות בתולדות המושבה, שבהן היו הבוחרים אמורים לבחור שישה מתוך שלושה־עשר החברים הלא רשמיים במועצה המחוקקת. הבחירות הראשונות התקיימו ב־20 במרץ 1948, וזכות ההצבעה הוגבלה לנתינים בריטים בגירים. מאחר שהרישום היה וולונטרי, נרשמו רק כ־22,300 בוחרים, ומתוכם הצביעו 14,126 ביום הבחירות.[3] מחלקת הבחירות מעריכה את מספר הבוחרים הפוטנציאליים בכ־200,000 ואת מספר הרשומים ב־22,395.[4]

הבחירות התקיימו בצל התקוממות. ביוני 1948, כשלושה חודשים לאחר מכן, החל מצב החירום המלאי (Malayan Emergency), התקוממות מזוינת בהובלת קבוצות קומוניסטיות בחצי האי. הממשל הקולוניאלי הנהיג סמכויות חירום למעצר, שעתידות היו לעצב את דיני הביטחון של סינגפור במשך עשורים.[5] מצב החירום גם קיבע את העמדה הבריטית שיש להרחיק את השלטון העצמי מהשמאל הרדיקלי, דאגה העוברת כחוט השני בכל שלב מאוחר יותר של הדה־קולוניזציה.

בחירות שניות ב־1951 הגדילו את מספר המושבים הנבחרים לתשעה. באותה שנה העניק המלך ג'ורג' השישי לסינגפור מעמד של עיר.[6] המפלגה הפרוגרסיבית (Progressive Party), ששאבה את תמיכתה מאנשי מקצוע וסוחרים בעלי השכלה אנגלית, שלטה במערכות הבחירות המוקדמות האלה. הבסיס הצר שלה שיקף ציבור בוחרים שעדיין היה קטן ודובר אנגלית ברובו.

חוקת Rendel והבחירות של 1955

ב־1953 מינתה הממשלה ועדה בראשות Sir George Rendel לבחינת רפורמה חוקתית. הצעותיה יצרו אספה מחוקקת בת 32 מושבים, מהם 25 נבחרים, והנהיגו רישום אוטומטי של בוחרים.[7] הרישום האוטומטי שינה את הפוליטיקה מן היסוד. ציבור הבוחרים גדל יותר מפי

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

שישה, לכ־300,000 ב־1955, וכ־158,000 בוחרים הגיעו לקלפיות, שיעור הצבעה של 52.66 אחוזים.[8] לפי מחלקת הבחירות, הרפורמה העלתה את מספר הבוחרים מכ־76,000 ל־300,299.[9]

הבחירות של 2 באפריל 1955 הביאו את ההלם הפוליטי הראשון. המפלגה הפרוגרסיבית זכתה בארבעה מושבים בלבד. חזית העבודה (Labour Front) בראשות David Marshall זכתה בעשרה והקימה ממשלה קואליציונית עם ברית UMNO–MCA, שזכתה בשלושה, ואילו מפלגת הפעולה העממית (People's Action Party) החדשה זכתה גם היא בשלושה מושבים. Marshall הפך לשר הראשי ב־7 באפריל 1955.[10]

הממשלה החדשה התמודדה עם לוחמנות של העובדים כבר משבועותיה הראשונים. ב־12 במאי 1955 הפכה השביתה בחברת האוטובוסים Hock Lee למהומות שבהן נהרגו ארבעה בני אדם, ובהם שוטר וכתב עיתונות אמריקני, ושלושים ואחד נוספים נפצעו.[11] עבור משקיעים עוררו המהומות את השאלה אם ממשלה נבחרת מסוגלת לשמור על הסדר בנמל שהמסחר בו תלוי בכוח עבודה ובתחבורה אמינים. עבור הבריטים הן אישרו שעדיין אי אפשר להעביר את הביטחון הפנימי.

שיחות Merdeka וה־State of Singapore Act 1958

Marshall עמד בראש משלחת כלל־מפלגתית ללונדון ב־1956 כדי לדרוש עצמאות. השיחות נפתחו ב־23 באפריל 1956 וקרסו ב־15 במאי, לאחר ששר המושבות דחה מועד לעצמאות באפריל 1957 ובריטניה סירבה להעביר את השליטה בביטחון הפנימי. Marshall התחייב להתפטר אם המשלחת תיכשל, וכך עשה ב־7 ביוני 1956.[12]

מחליפו, Lim Yew Hock, נקט קו נוקשה יותר כלפי השמאל. לאחר מהומות בתי הספר התיכוניים הסיניים ב־1956 ביצעה ממשלתו כ־900 מעצרים, דבר שהרגיע את לונדון באשר ליכולתה של ממשלה מקומית לשמור על הסדר. שיחות חדשות החלו ב־11 במרץ 1957 והסתיימו ב־11 באפריל בהסכמה על מדינת סינגפור. ה־Singapore Citizenship Ordinance 1957 נכנס לתוקף ב־1 בנובמבר 1957 ויצר לראשונה אזרחות מקומית.[13]

הפרלמנט הבריטי העניק להסכם תוקף משפטי באמצעות ה־State of Singapore Act, שהתקבל ב־24 ביולי 1958 וקיבל את הסכמת המלוכה ב־1 באוגוסט 1958. Yang di-Pertuan Negara היה אמור להחליף את המושל כנציג המלכה, שנותרה ראש המדינה הטקסי. ההגנה ויחסי החוץ נותרו בידי לונדון. הביטחון הפנימי הופקד בידי המועצה לביטחון פנים (Internal

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Security Council), שמנתה שלושה חברים בריטים, שלושה חברים מסינגפור, ובהם ראש הממשלה, וחבר אחד מהפדרציה של מלאיה. המושב המלאי העניק לקואלה לומפור קול בביטחונה של סינגפור, סימן מוקדם לכך שעתידו הפוליטי של האי כרוך בעתידו של חצי האי.[14]

הערות

1. Wikipedia, "Crown Colony of Singapore" (נצפה בנובמבר 2026): ב־1 באפריל 1946 פורקו יישובי המצרים, ו־"Singapore became a Crown Colony with a civil administration headed by a Governor and separated from peninsular Malaya." ↩

2. Wikipedia, "Crown Colony of Singapore" (נצפה בנובמבר 2026): שביתות ב־1947 גרמו להשבתות נרחבות בתחבורה הציבורית ובשירותים אחרים; הכלכלה החלה להתאושש בסוף 1947, בסיוע הביקוש לבדיל ולגומי. ↩

3. Wikipedia, "Crown Colony of Singapore" (נצפה בנובמבר 2026): הבחירות של מרץ 1948, "The right to vote was restricted to adult British subjects"; Wikipedia, "1948 Singaporean general election" (נצפה בנובמבר 2026): ההצבעה ב־20 במרץ 1948; שישה מושבים נבחרים; 22,334 בוחרים רשומים; 14,126 קולות. ↩

4. Elections Department Singapore, "70 Years of Elections: Milestones" (eld.gov.sg): Legislative Council Election Ordinance 1946, שישה מתוך 13 החברים הלא רשמיים נבחרים; כ־200,000 בוחרים פוטנציאליים, 22,395 רשומים, 14,126 הצביעו. ↩

5. Wikipedia, "Crown Colony of Singapore" (נצפה בנובמבר 2026): מצב החירום המלאי החל כשלושה חודשים לאחר הבחירות של מרץ 1948, "an armed insurgency by communist groups in Malaya"; בתקופה זו הונהגה חקיקה בדבר ביטחון פנים. ↩

6. Wikipedia, "Crown Colony of Singapore" (נצפה בנובמבר 2026): בבחירות למועצה המחוקקת ב־1951 היו תשעה מושבים נבחרים, מהם זכתה Singapore Progressive Party בשישה; מעמד העיר הוענק על ידי המלך ג'ורג' השישי ב־22 בספטמבר 1951. ↩

7. Wikipedia, "Crown Colony of Singapore" (נצפה בנובמבר 2026): ב־1953 מינתה הממשלה ועדה בראשות Sir George Rendel- "to study the possibility of self-government for Singapore". Wikipedia, "1959 Singaporean general election"

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

(נצפה בנובמבר 2026): חוקת Rendel מ־1955 קבעה 32 מושבים באספה המחוקקת, מהם 25 נבחרים ו־7 ממונים. ↩

8. Wikipedia, "1955 Singaporean general election" (נצפה בנובמבר 2026): "more than 300,000 registered voters" (טבלת התוצאות: 300,199); ציבור הבוחרים "had expanded more than sixfold compared to previous elections"; 158,075 קולות, מהם 156,324 כשרים; שיעור הצבעה 52.66 אחוזים. ↩

9. Elections Department Singapore, "70 Years of Elections: Milestones" (eld.gov.sg): הרישום האוטומטי שהמליצה עליו ועדת Rendel "immediately raised the number of voters from about 76,000 to 300,299 in 1955". הנתון שונה מעט מ־300,199 שבטבלת התוצאות של Wikipedia. ↩

10. Wikipedia, "Crown Colony of Singapore" (נצפה בנובמבר 2026): הבחירות של 2 באפריל 1955; המפלגה הפרוגרסיבית ארבעה מושבים, חזית העבודה עשרה, ברית UMNO–MCA–MU שלושה, מפלגת הפעולה העממית שלושה. Wikipedia, "David Marshall (Singaporean politician)" (נצפה בנובמבר 2026): שר ראשי מ־7 באפריל 1955. ↩

11. Wikipedia, "Hock Lee bus riots" (נצפה בנובמבר 2026): המהומות של 12 במאי 1955; ארבעה הרוגים, ובהם השוטר Andrew Teo והכתב האמריקני Gene D. Symonds; שלושים ואחד פצועים. ↩

12. Wikipedia, "David Marshall (Singaporean politician)" (נצפה בנובמבר 2026): השיחות נפתחו ב־23 באפריל 1956; Lennox-Boyd דחה ב־25 באפריל את מועד העצמאות המוצע באפריל 1957; השיחות קרסו ב־15 במאי 1956; Wikipedia, "Merdeka Talks" (נצפה בנובמבר 2026): השיחות קרסו כאשר הבריטים סירבו להעביר את הביטחון הפנימי. Wikipedia, "David Marshall (Singaporean politician)" (נצפה בנובמבר 2026): התפטר מתפקיד השר הראשי ב־7 ביוני 1956. ↩

13. Wikipedia, "Merdeka Talks" (נצפה בנובמבר 2026): Lim Yew Hock החליף את Marshall כשר ראשי ב־1956; מהומות בתי הספר התיכוניים הסיניים הובילו לכ־900 מעצרים. Wikipedia, "Self-governance of Singapore" (נצפה בנובמבר 2026): השיחות החלו ב־11 במרץ 1957 והסתיימו ב־11 באפריל; ה־Singapore Citizenship Ordinance 1957 "commenced on 1 November 1957". ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

14. "Wikipedia, "Self-governance of Singapore (נצפה בנובמבר 2026): ה־State of Singapore Act "given royal assent after having been passed by the Parliament on 24 July" 1958, וההסכמה ניתנה ב־1 באוגוסט 1958. "Self-governance of Singapore" (נצפה בנובמבר 2026): ה־Yang di-Pertuan Negara נועד "to represent Queen Elizabeth II, who remained titular head of state"; המועצה לביטחון פנים כללה שלושה חברים מהממלכה המאוחדת, "three from Singapore (including the Prime Minister) and one from the Federation of Malaya". ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.